1

V malom byte rozvoniavala nedeľná polievka. Janka poctivo smažila rezne, pretože mala v živej pamäti slová svojej mamy. Tvrdila, že nech je akokoľvek zle, polievku treba vždy navariť. Snažila sa tým povedať, že nemá zmysel utápať sa v starostiach, ale život treba žiť tak, ako ide.

Vo dverách sa objavil Julo. Janka sa k nemu obrátila a bez pozdravu poznamenala: „Prosím, povedz mi, že ma ľúbiš."

Julo prehodil cez stoličku pri jedálenskom stole svoju pracovnú bundu.

„Čo máš rakovinu?"

„Prečo by som mala mať rakovinu? Len potrebujem počuť niečo milé, láskavé."

„Tak si zase do niečoho nadrbala autom?"

Janka iba bezmocne pokrčila plecami a na panvicu dala smažiť ďalšie rezne.

Julov slovník bol hrubý a primitívny. A čím bol starší, tým ostrejšie a neohľaduplnejšie boli jeho reakcie. Uvedomovala si, že po tridsiatich rokoch manželstva by bolo bláznovstvom nárokovať si nejakú romantiku alebo nehu. No čoraz viac po nich túžila.

„Kedy bude obed?“

„Dobré ráno, mladý pán,“ odpovedala s evidentnou porciou irónie synovi, ktorý sa očividne práve prebudil. „Milé, že si nepýtaš raňajky.“

„Však cítim, že už sa pečú rízky.“

Ryža bola udusená, zavarila teda ešte rezance do polievky, ako inak, domáce. Mama by sa isto v hrobe obrátila, keby sa dopustila takej nedbalosti, že by použila kupované cestoviny. Prestrela stôl, rozložila taniere a v parádnom servise, ktorý zdedila po babičke, vyložila na stôl všetko, čo bolo navarené. Keď si k „svojim chlapom“ napokon prisadla, veľa chuti do jedla nemala. Zato oni začali hltať, akoby rok nejedli.

„Ako ti išla robota?“ obrátila sa na muža, ktorý, ako pravý živnostník, robieval aj cez víkendy. Aby nie, keď sa vždy musel prispôsobovať zákazníkom.

„Bol to debil. Furt sa mu niečo nepáčilo, do všetkého mi kibicoval. Povedal som, nech si to urobí sám. Každý somár, čo má pred barákom dve autá, si myslí, že si môže na robotníkov dovoľovať.“

Janka však už vypla počúvanie. Jej muž nikdy nič nepochválil, každý zákazník bol buď debil, somár, alebo idiot. A tak sa obrátila na syna, ktorému ťahalo na tridsiatku.

„Čo máš dnes v pláne?“

„Oddych.“

„Oddych? A po čom, prosím ťa?“

„No po jedle predsa. Potom sa asi budem hrať. A večer niekam vybehnem, za kamošmi.“

„Ako si pokročil s hľadaním roboty?“

„Čo mu nedáš pokoj? Furt len doňho rýpeš!“

„Aj teba by, drahý manžel, malo zaujímať, že náš syn je už päť rokov bez roboty. My ho živíme, šatíme, všetko mu platíme.“

Julo sa uštipačne uškrnul. „Noo, hlavne to platíš ty, čo nosíš z pumpy päťsto eur v čistom. To ja vás živím! Keby nebolo mňa...“

Janka sa postavila a začala spratávať a umývať riad. Už aj prestala dúfať, že jej manžel niekedy kúpi umývačku riadu. Podľa neho by to boli vyhodené peniaze. Tak ako všetko, čo by jej trochu uľahčilo život. V celom bytovom dome bol ich byt jediný, ktorý nemal rekonštrukciu. Ešte aj bytové jadro mali stále umakartové. Raz neboli peniaze, potom nebol čas, potom zasa energia a tak dookola. Kuchynská linka sa jej rozpadávala pred očami, starý plynový sporák pôsobil ako z prvej republiky. Okná netesnili, staré komunistické dvere nedoliehali, takže aj keď boli zatvorené, v byte bol prievan. Už ju to nebavilo. Nemala radosti, nemala nehy. A tak si čoraz častejšie kládla otázku, čo ďalej s načatým životom.

2

V jedálni Nemocnice svätého Piérra sa zhromaždili desiatky zamestnancov. Niektorí prejavovali známky znudenosti, iným sa na tvári črtalo očakávanie. Stredom priestoru sa tiahol transparent s nápisom *Ďakujeme za všetko, doktor Gharbi.*

Doktor Hammadi Gharbi odchádzal z nemocnice po dvadsiatich rokoch. Rozhodnutie sa nerodilo ľahko, pretože tu počas štúdia praxoval každé leto, začínal tu a tu sa aj vypracoval na špičkového odborníka v oblasti ortopédie a úrazovej chirurgie. Kolegovia tlieskali a on bol dojatý. Aby nie, veď s viacerými mal už také priateľské vzťahy, že mu v mnohom nahrádzali rodinu, ktorá mu vo Francúzsku chýbala zo všetkého najviac.

Iste, mal manželku, dve deti, pekný dom neďaleko prístavu, a hoci sa Marseille nepovažuje za extra krásne mesto, zvykol si naň a v tunajšom živote našiel istý pôvab. Žiaľ, práci zrejme venoval priveľa času, blaho pacientov bolo preňho dôležitejšie ako teplo rodinného kozuba. Manželka ho na to často upozorňovala, no nevenoval tomu pozornosť. Veď predsa vedela, čo robí, že

nemôže byť absolútnym pánom svojho času, a keď ide o život iného, jeho život a záujmy musia počkať.

Riaditeľ nemocnice mal krátky prípitok, v ktorom sa mu poďakoval a zaželal veľa šťastia. Potom si ho vzal bokom.

„Skutočne si to nerozmyslíte?“

Doktor záporne pokrútil hlavou. „Nebolo jednoduché urobiť to rozhodnutie. No padlo a niet cesty späť.“

„A čo deti?“ zaujímalo riaditeľa. „Beriete ich so sebou?“

„Jednoznačne. Našťastie sme sa rozvádzali v mojej domovine a tam má súd na neveru manželky jednoznačný názor.“

Riaditeľ sa už nechcel viac vypytovať, a tak ešte poznamenal, že ak by si to predsa len rozmyslel, kedykoľvek sa môže vrátiť.

Hammadi sa rozhliadal, vymieňal si zdvorilé aj srdečné vety na rozlúčku. Mal pred sebou poslednú nočnú a potom ho už čakalo len finálne balenie a definitívny odchod.

Nebol naivný, aby si neuvedomoval, že začínať odznova pred päťdesiatkou nebude jednoduché. Tu už mal postavenie, meno, kontakty, bol niekto. No pravdou bolo aj to, že život mu plynul rýchlo, čoraz rýchlejšie, deti rástli, študovali a niekedy ich aj týždeň nevidel. Francúzsko už bolo jeho domovom, a predsa sa tu tak necítil. Večné nepokoje, štrajky, sústavné politické turbulencie.